Základní práva v Evropské unii

Subjekty a právní dokumenty, které chrání Vaše práva v EU.

Právní nástroje

Vaše základní práva jsou v EU chráněna na:

- národní úrovni – ústavními systémy zemí EU
- na úrovni EU – Listinou základních práv EU.

Listina:

- shrnuje všechna práva (osobní, občanská, politická, hospodářská a sociální), která požívají občané v EU, do jediného textu
- kodifikuje je jako soubor základních práv
- obsahuje i nejnovější práva, jako právo na ochranu údajů a řádnou správu.

Podrobnější informace viz aplikace pro Listinu.

Viz též strategie Komise zaměřená na provádění Listiny.

Listina neposkytuje orgánům EU (Evropské komisi) obecnou pravomoc zasahovat v otázkách základních práv v zemích EU.

Komise může zasáhnout pouze tehdy, pokud se záležitost týká unijního práva, například když opatření členského státu neuplatňuje právní předpis EU způsobem slučitelným s Listinou.

Subjekty

V záležitostech, kdy jsou podle Vašeho názoru porušována Vaše základní práva, Vám mohou případně pomoci tyto subjekty:

1. Soudní dvůr EU

Můžete (buď jako jednotlivec nebo jako organizace) podat žalobu k Soudnímu dvoru, pokud se domníváte, že právním aktem EU jsou porušována Vaše základní práva. Soudní dvůr může za určitých podmínek takový akt zrušit.

Prostřednictvím Soudního dvora nemůžete podat žalobu přímo proti jinému jednotlivci, organizaci nebo vládě.

2. Evropský soud pro lidská práva (Rada Evropy)

Pokud se domníváte, že určitá země EU porušila základní práva chráněná Evropskou úmluvou o lidských právech, můžete podat stížnost k tomuto soudu.

Prověřte, zda je Vaše stížnost přípustná

Tento soud je příslušný pro výklad úmluvy, která není nástrojem EU, ale nástrojem, který je závazný pro všechny země EU.

3. Agentura pro základní práva

Agentura Evropské unie pro základní práva poskytuje orgánům EU a vládám členských států EU při provádění práva EU podporu a odborné poradenství v oblasti základních práv.

Agentura shromažďuje a zveřejňuje údaje o tom, jak země EU dodržují tato práva v oblasti působnosti práva EU.

> Poslední aktualizace: 09/07/2024

Tyto stránky spravuje Evropská komise. Informace na této stránce nemusí nezbytně vyjadřovat oficiální stanovisko Evropské komise. Komise neodpovídá ani neručí za informace nebo údaje, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Pokud jde o předpisy v oblasti autorských práv pro webové stránky EU, viz právní upozornění.